

23. KOMUNIKACJA BEZPOŚREDNIA A WIRTUALNA

Wprowadzenie

Zagadnienia:

GOSPODARKA	systemy ekonomiczne
ETYKA	komunikacja online: korzyści i zagrożenia, przyjaźń
OBYWATELSKOŚĆ	problemy i wyzwania społeczeństwa informacyjnego

<https://youtu.be/at44ZrjOqwl>

Od: Therrien Manon
Do: Recipients hazigondozas.cedrus@diakonia.hu
Temat: Please confirm your email

8 cze 2020 01:06 (14 dni temu)

Dlaczego ta wiadomość trafiła do Spamu?
Wiadomość została oznaczona jako spam, ponieważ zawiera cechy charakterystyczne dla wiadomości spamowej i może być niebezpieczna. Nie Spam

Potwierdź własność e-maila Został wybrany losowo po losowaniu elektronicznego komputera Spinball, aby otrzymać prezent od Therrien Manon w wysokości 850 000,00 \$. Aby uzyskać więcej informacji, wyślij wiadomość e-mail z potwierdzeniem na adres (therrien_foundation48@aol.com).

You are to receive a donation of \$ 850,000.00 USD from Therrien Manon

★ Obejrzyj powyższy filmik, zapoznaj się z materiałem graficznym (e-mail) i przedyskutuj:

1. Czy czujesz się bezpiecznie w Internecie? *Każda odpowiednio uzasadniona wypowiedź ucznia winna być uznana za poprawną.*
2. Jakie niebezpieczeństwa kojarzą Ci się z Internetem? Kto jest najbardziej podatny, aby stać się ofiarą internetowych przestępstw (wiek, doświadczenie, cechy charakteru)? *Np. wirusy komputerowe, naruszenie prywatności, stalking, spam, hakerstwo, wyłudzenie danych osobowych, pedofilia, itp.*
3. Co to oznacza bezpieczne korzystanie z Internetu? Jak ochronić naszych bliskich przed tego typu zagrożeniami? *Po pierwsze, należy zachować szczególną ostrożność przy podawaniu danych osobowych (tożsamość, dane bankowe, dane kontaktowe, hasła, miejsce zamieszkania itp.). Tego typu informacje podajemy wyłącznie po sprawdzeniu wiarygodności portalu i tylko wtedy kiedy to jest konieczne. Nigdy nie klikaj w linki i nie otwieraj załączników w e-mailach nieznanego pochodzenia. Po drugie, wyrażając swoją opinię w Internecie (np. publikując własny lub komentując czyjś post) należy mieć świadomość, że treść pozostanie w Internecie widoczna przez bardzo długi czas i będzie szeroko dostępna (również dla Twojego obecnego lub przyszłego pracodawcy). Po trzecie, robiąc zakupy w*

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

Interneście upewnij się, że jesteś na prawdziwej stronie sklepu (takiej jak np. amazon.com, a nie anazon.com).

4. Czy zgadzasz się, że ofiary oszustw internetowych są współwinnę temu, co je spotkało? *Każda odpowiednio uzasadniona wypowiedź ucznia winna być uznana za poprawną. Należy jednak pamiętać, że ofiara zawsze jest ofiarą, a żerowanie na ludzkiej łatwowierności (czy to w życiu codziennym, czy w Internecie) nie powinno być traktowane pobłażliwie.*
5. Czym różnią się wirtualne przestępstwa od tych mających miejsce w realnym świecie? Które są bardziej niebezpieczne? *Przestępstwa wirtualne są traktowane w Polsce, zarówno przez policję, jak i przez sądy, tak jak każda inna kradzież.*
6. Co wskazuje na to, że dany email jest próbą wyłudzenia danych? *Automatyczne tłumaczenie, słaba gramatyka, podejrzany adres nadawcy.*
7. Co byś zrobił(a) po otrzymaniu takiego e-maila? *Zawsze należy używać programów antywirusowych. Prawdopodobnie każdy otrzymał kiedyś e-mail od rzekomego afrykańskiego księcia informujący o milionach odziedziczonych dolarów wraz prośbą o na przygotowane niezbędnych formalności dla przekazanie danej kwoty. Tym podobne e-maile zawsze służą wyłudzeniu informacji lub innym oszustwom.*

★ Efekty uczenia się

UCZEŃ:

rozumie pojęcia: systemu ekonomicznego, gospodarki socjalistycznej i wolnorynkowej, komunikacji – w tym komunikacji wirtualnej

analizuje/weryfikuje pojęcie przyjaźni

poszerza wiedzę w zakresie możliwości, jakie daje Internet na różnych płaszczyznach ludzkiej aktywności (omawiany jest przykład działających w Internecie kościoła i uczelni wyższych, a także głosowania internetowego w wyborach samorządowych i parlamentarnych w Estonii); uczeń potrafi podać wady i zalety tych rozwiązań

poznaje znaczenie komunikacji wirtualnej w polityce i biznesie

poznaje zjawisko blokowania/cenzurowania mediów społecznościowych w krajach niedemokratycznych; potrafi podać przykładowe konsekwencje takich działań

potrafi wskazać charakterystyczne cechy wiadomości wysyłanych przez internetowych oszustów

potrafi podać główne wady i zalety komunikacji wirtualnej

Lekcję opracował dr Marcin Frenkel

Definicje

SYSTEM EKONOMICZNY – całokształt warunków materialnych, instytucjonalnych, społecznych i politycznych oraz reguł i mechanizmów w ramach których prowadzona jest działalność gospodarcza. W skali międzynarodowej wg kryterium własności czynników produkcji wyróżnia gospodarkę kapitalistyczną i socjalistyczną (lub komunistyczną). Natomiast wg kryterium mechanizmu i koordynacji działalności gospodarczej wyodrębnia się gospodarkę rynkową i centralnie planowaną¹. Obecnie w większości krajów żaden z tych systemów nie istnieje w czystej formie. Niemniej stosuje się powyższe nazwy na określenie gospodarki kraju ze względu na zdecydowaną przewagę elementów danego systemu. Tak też w wielu państwach funkcjonuje gospodarka wolnorynkowa i system kapitalistyczny, co nie oznacza, że władze zupełnie nie ingerują w rynek, czy też nie są właścicielami jakiegoś odsetka przedsiębiorstw

¹ *Podstawy Ekonomii*, red. Roman Milewski, Warszawa 2002, str. 30-31.

GOSPODARKA SOCJALISTYCZNA (LUB KOMUNISTYCZNA) – właścicielami środków produkcji są spółdzielnie pracownicze lub – w przypadku komunizmu – ogół społeczeństwa, a w praktyce władze państwa (rząd, biurokracja partyjna)

GOSPODARKA WOLNORYNKOWA – podstawowym regulatorem działalności jest mechanizm rynkowy, w tym przede wszystkim prawo podaży i popytu

KOMUNIKACJA – przekazywanie/wymiana informacji pomiędzy ludźmi lub urządzeniami. Komunikacja może odbywać się w formie tekstowej, ustnej, gestów, obrazów/symboli. Komunikować można się bezpośrednio lub za pomocą różnych środków, takich jak telefon, Internet, radio i telewizja

KOMUNIKACJA WIRTUALNA – komunikacja, która ma miejsce w fizycznie nieistniejącej przestrzeni, stworzonej przez programy komputerowe – najczęściej w Internecie

PRZYJAŹŃ – relacja, więź łącząca dwoje lub więcej osób, opierająca się na wzajemnym zaufaniu, życzliwości, zrozumieniu, sympatii, często również na wspólnych doświadczeniach, przeżyciach

Zadania

- **ZADANIE 1**

★ Każdy rozumie przyjaźń na swój własny sposób. Przyjacielem może być zarówno osoba, z którą codziennie dzielisz się swoimi myślami, jak i ktoś, z kim spotykasz się bardzo rzadko, ale czujesz emocjonalną więź. Obecnie pojęcie przyjaźni zmienia się dzięki możliwości komunikowania się w mediach społecznościowych i komunikatorach internetowych. Czasem łatwiej jest określić, kto jest prawdziwym przyjacielem, porównując do osób, których za przyjaciół na pewno uznać nie można. Wypełnij tabelę, uzasadnij swoje odpowiedzi

1. Istnieje wiele możliwych odpowiedzi, ważne jest, aby były one szczerze i pobudzały do refleksji nad tym, czym jest przyjaźń.
2. Poproś uczniów, aby omówili w parach odpowiedzi, w przypadku których wystąpiła różnica zdań.

MOIMI PRZYJACIÓŁMI NIE MOGĄ BYĆ OSOBY, :	ZGADZAM SIĘ	NIE ZGADZAM SIĘ	DLACZEGO?
które mnie nie fascynują			

które nie robią na mnie wrażenia			
z którymi łączy mnie jedynie bycie „znajomym” na Facebooku lub innym medium społecznościowym na Facebooku			
którzy nie „lajkują” moich postów w mediach społecznościowych			
którzy nie popierają moich najdziwniejszych pomysłów			
których nigdy nie spotkałem na żywo			

z którymi nie mam o czym rozmawiać w czasie bezpośredniego spotkania			
którzy mnie chwalać tylko w komentarzach w mediach społecznościowych, a nie w bezpośredniej rozmowie			
którzy mnie krytykują			
którzy krytykują mnie w prawdziwym życiu i chwalać w Internecie			
którzy chwalać mnie w prawdziwym			

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

życiu i krytykują w Internecie			
którzy nie odpowiedzieliby na moją prośbę o pomoc w środku nocy			
do których nie mogę przyjść o każdej porze, kiedy potrzebuję pomocy			
którzy usunęli mnie ze swoich znajomych na Facebooku			

- **ZADANIE 2**

★ Nikogo już nie dziwi internetowy handel towarami i usługami. Zjawisko to, przynosi korzyści zarówno przedsiębiorcom (ogranicza konieczność inwestycji w personel, powierzchnię magazynową i handlową, w tym jej wyposażenie), jak i klientom, którzy mogą wygodnie robić zakupy – nie ruszając się z domu. Handel internetowy zupełnie dziś spowszedniał. Pewne zdziwienie mogą natomiast wywoływać inne aktywności w Internecie, jak np. spowiedź.

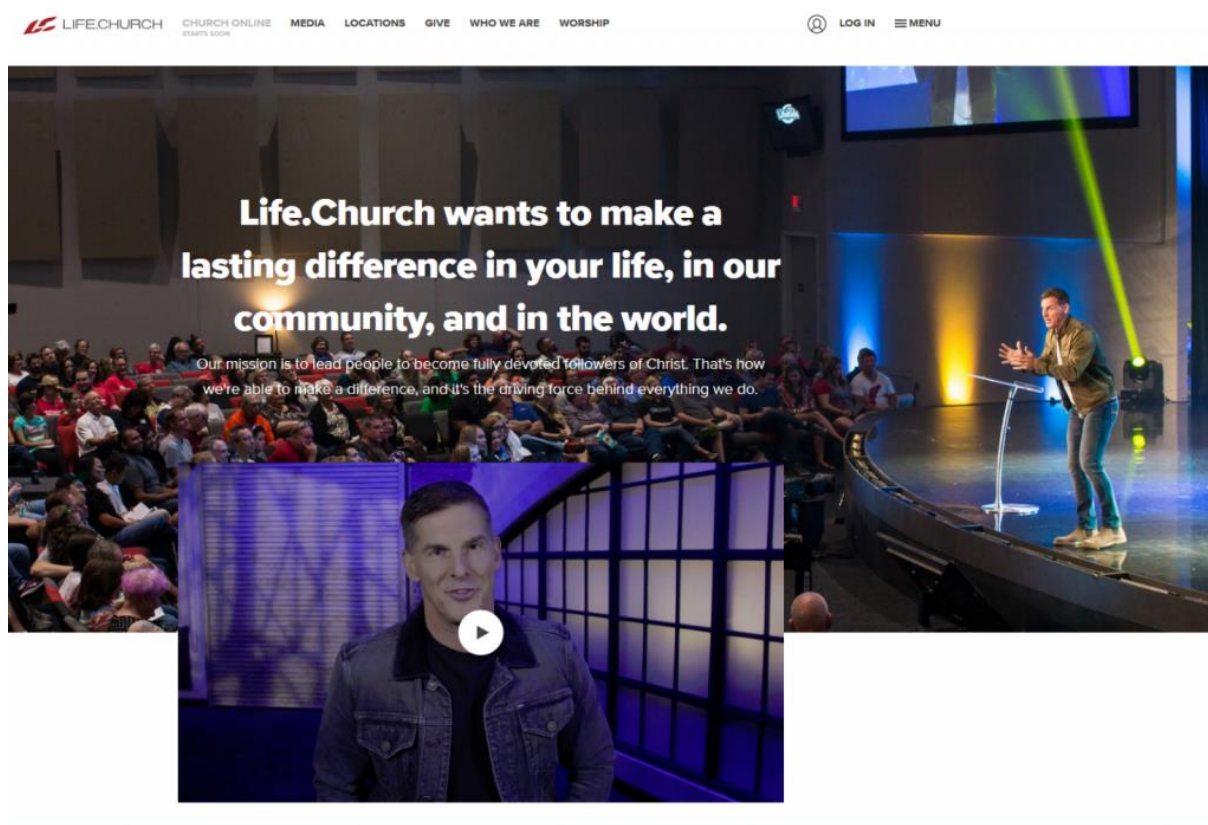
Przeczytaj tekst o podejmowanych w sieci inicjatywach, które do niedawna były kojarzone wyłącznie z działalnością „w realu”. Opisz następnie przewagę wirtualnej komunikacji nad tradycyjną i odwrotnie. Spróbuj pomyśleć o różnych aspektach: ekonomicznym, politycznym, etycznym, społecznym, kulturowym itd. Wskaż co jeszcze można, Twoim zdaniem, robić wirtualnie, a na razie realizowane jest tradycyjnie, „analogowo”.

NAJWIĘKSZY WIRTUALNY KOŚCIÓŁ

W 1996 roku pastor Craig Groeschel i jego żona założyli w Oklahomie wirtualny Kościół Życia (Life.Church). Oboje rozpoczęli pracę w garażu korzystając z leciwego sprzętu komputerowego. Ich celem było przedstawienie nauczania biblijnego w języku zrozumiałym dla wszystkich. Tak powstała strona internetowa, pierwsze filmy. Dzisiaj na stronie Kościoła Życia można znaleźć m.in. transmisje na żywo, setki webcastów na różne tematy, lekcje wideo dla przedszkolaków, pliki audio. Witryna umożliwia również poznanie innych członków wspólnoty, z którymi można porozmawiać lub pomodlić się. Dostępna jest również mobilna aplikacja biblijna i funkcja wysyłania przypomnień o nadchodzących audycjach.

Motto Kościoła Życia brzmi: „kościół to nie budynek, to ludzie”. Pastor mówi, że dzięki temu nowoczesnemu podejściu, pozyskał dla swojej wspólnoty osoby, które wcześniej nie były religijne. Dzisiaj Kościół Życia jest uważany za jeden z większych kościołów w Ameryce, zrzeszający ponad 70.000 wierzących.

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

Pytania:

1. Jakie są zalety wirtualnego kościoła? *Nie trzeba wychodzić z domu, a to oznacza oszczędność czasu. Rozwiązanie to jest dogodne również dla wiernych – którzy z różnych powodów (np. zdrowotnych) nie mogą opuścić swoich mieszkań lub znajdują się w dużym oddaleniu od najbliższego kościoła. Taka „wirtualna” poprawa dostępności jest więc sposobem promowania religii, szczególnie wśród młodych ludzi, dla których technologia jest integralną częścią życia. W środowisku domowym modlitwa i spowiedź mogą być bardziej dogodne – łatwiej jest skoncentrować uwagę. Zachowana jest też anonimowość. Internetowy kościół znosi ograniczenia dla wiernych wynikające z odległości geograficznych.*
2. Jakie są wady wirtualnego kościoła? *Utrata poczucia fizycznej wspólnoty, możliwości bezpośrednich kontaktów międzyludzkich. Prawo kościelne mówi, że grzechy muszą być wyznawane kapłanowi osobiście. Rozgrzeszenie udzielane w Internecie lub przez telefon jest więc nieważne.*

INTERNETOWE STUDIA DLA KAŻDEGO

„Kiedy wspomniałem podczas rozmowy o pracę, że znam Pythona, wszyscy byli bardzo zaskoczeni, ponieważ w Indiach tylko nieliczni znają ten język programowania i mogą go uczyć. To dało mi przewagę konkurencyjną nad innymi kandydatami. Poproszono mnie nawet o napisanie przykładowego kodu w tym języku. Tak dostałem pracę”, mówi Subhradeep Dutta z Indii.

Będąc jeszcze na uniwersytecie, Dutta zaangażował się w wirtualne kursy programowania na stronie internetowej Coursera. Misją Coursery jest świat, w którym każdy i gdziekolwiek jest, może zmienić swoje życie dzięki dostępowi do najlepszej edukacji. Jest to jedna z witryn, która oferuje bezpłatną naukę wielu przedmiotów, prowadzonych przez renomowanych nauczycieli z całego świata.

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

Możesz zgłębiać tematykę rynków finansowych przez cały miesiąc z profesorem z Uniwersytetu Yale, nauczyć się sztuki negocjacji na wirtualnym Uniwersytecie Michigan, a zagadnienia z zakresu marketingu cyfrowego, sztucznej inteligencji, filozofii, programowania, prawa, poznawać z pomocą profesorów ze Stanford, MIT, Princeton i wielu innych elitarnych uniwersytetów (Ivy-League).

Uczniowie oglądają wykłady wideo, odrabiają zadania domowe, dyskutują z innymi studentami na wirtualnych forach. Wydawane są certyfikaty ukończenia danego kursu. Można samodzielnie opracować sobie harmonogram zajęć i uzyskać dyplom uniwersytecki bez wychodzenia z domu.

Pytania:

1. Jakie są zalety wirtualnych studiów? *Mieszkańcy nawet najbiedniejszych krajów, mają możliwość zdobycia dobrej jakości edukacji – bez konieczności przenoszenia się w tym celu do innego miasta lub państwa. Jedyne co potrzebują to komputer, Internet i znajomość angielskiego. Wirtualny uniwersytet oferuje większą elastyczność w wyborze i zmianie zajęć, a przede wszystkim w kwestii ich terminów. Jest to szczególnie dogodne dla osób pracujących na pełen etat lub mających małe dzieci. Formę nauki można dostosować do indywidualnych preferencji – korzystając w większym stopniu z materiałów pisanych, graficznych, wideo lub audio. Wirtualne studia są tańsze nie tylko dlatego, że wiele kursów jest bezpłatnych, ale też dlatego że zmniejszają bądź eliminują wydatki towarzyszące studiowaniu takie, jak dojazdy, wynajem mieszkania lub akademika, wyżywienie poza domem, itd.*
2. Jakie są wady wirtualnych studiów? *Ograniczone możliwości poznawania nowych osób, interakcji towarzyskich, życia i pracy w grupie (w tym nauki wyrażania własnych i odczytywania cudzych potrzeb, osiągnięcia kompromisów itp.). Często przyjaźnie zawierane na studiach trwają przez całe życie, a uczestnicy studiów internetowych są pozbawieni możliwości stworzenia takich relacji. Studia*

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

internetowe wymagają od uczestników olbrzymiej samodyscypliny. W praktyce, gdy edukacja jest bezpłatna i opcjonalna, dla wielu osób zmotywowanie się do efektywnej pracy jest bardzo trudne. Nie każdy pracodawca uznaje dyplom wirtualnej uczelni. Ponadto, nie wszystko można studiować online, niektóre dziedziny nauki – takie jak np. medycyna, biologia, chemia czy archeologia – wymagają praktycznych doświadczeń w laboratorium lub w terenie. Nie ma kontaktu na żywo z nauczycielem, który sprawdziłby, czy uczniowie w pełni rozumieją materiał i w razie potrzeby odpowiednio by zareagował – wyjaśniając, podając przykłady, inspirując do dalszej pracy.

ESTONIA JEST JEDYNYM PAŃSTWEM W UNII EUROPEJSKIEJ WYBIERAJĄCYM WŁADZĘ W INTERNECIE

Narodowa debata na temat głosowania online rozpoczęła się w Estonii już 2001 r. Cztery lata później po raz pierwszy zorganizowano tą metodą wybory samorządowe. Wzięło w nich udział 9.000 wyborców. Stopniowo ten sposób głosowania rozszerzano na kolejne elekcje. Do 2020 r. odbyło się w Estonii 10 głosowań elektronicznych. W 2019 r. 247.232 osoby zagłosowały online. Liczba ta stanowi 44% łącznej liczby osób, które wzięły udział w wyborach. Obywatele, którzy nie chcą głosować online, mogą to nadal zrobić w tradycyjny sposób.

Cały proces odbywa się poprzez specjalną stronę internetową, na której na kilka dni przed dniem wyborów pojawia się opcja głosownia. W tym czasie decyzję co wyborcu danego kandydata można zmieniać wielokrotnie. Ta opcja ma na celu ochronę przed oszustwami, wymuszeniem lub zakupem głosów. Nawet więc zaszantażowany wyborca może później zmienić swój głos. Decyzji nie można zmienić dopiero w dniu oficjalnych wyborów. Wyborca identyfikowany jest za pomocą tradycyjnego dowodu osobistego (komputer

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

musi być wyposażony w specjalny czytnik) lub dowodu osobistego w formie karty SIM umieszczonej w smartfonie.

Estończycy przekonują, że spośród wszystkich metod głosowania, ta forma stanowi najmniejsze obciążenie dla budżetu państwa. Co ciekawe, chociaż głosowanie online jest sporym udogodnieniem dla obywateli, to nie ma ono większego wpływu na frekwencję wyborczą.

Pytania:

1. Jakie są zalety głosowania online? *Mając dostęp do Internetu można głosować z dowolnego miejsca na świecie; oszczędza się czas nie musząc chodzić do lokalu wyborczego; wyniki głosowania internetowego są generowane natychmiast po zamknięciu lokali wyborczych; mniejsze wydatki w budżecie na organizację wyborów.*
2. Jakie są wady głosowania online? *Wymagają wysokiego stopnia cyfryzacji całej administracji państwowej; wymagają dużego stopnia zaufania obywateli do państwa; wymagają dużej dbałości o cyberbezpieczeństwo.*
3. Podaj własny pomysł na przeniesienie jakiejś aktywności, który dotychczas odbywała się „w realu”, a mogłaby zostać przeniesiona do Internetu (np. badania lekarskie, lekcje sportu, śluby, rozwody itp.). Wskaż na wady i zalety takiego rozwiązania. *Każda odpowiednio uzasadniona propozycja ucznia winna zostać uznana za poprawną.*

- **ZADANIE 3**

★ Prawda czy mit? Uzasadnij

MIT: Możliwość komunikacji online poszerzyła spektrum wyszukiwania przyjaciół. Zniknęły m.in. bariery geograficzne. Teraz przed nami otwarty jest niemal cały świat. Dzięki nowym technologiom możemy łatwo znaleźć osoby zainteresowane tą samą muzyką, książkami, sportem, nauką itd. Nie musimy nawet wychodzić z domu, aby z kimś porozmawiać. To, jak rozumiemy pojęcie przyjaźni i jak taki internetowy związek rozwija się dalej, zależy już głównie od nas. Nigdy nie mamy gwarancji, czy relacja którą zawieramy będzie udana i czy przetrwa próbę czasu, niezależnie czy związek został rozpoczęty w Internecie czy w „analogowej” rzeczywistości. Internet jest tylko narzędziem, pozwalającym poznać osoby, których nie mielibyśmy zapewne okazji poznać w naszym otoczeniu. Jest to szczególnie przydatna opcja dla osób nieśmiałych, samotnych lub funkcjonujących w zamkniętym kręgu towarzyskim. Internet daje ludziom więcej możliwości odkrywania i nawiązywania relacji.

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

PRAWDA: Twitter, Youtube, Facebook i inne platformy społecznościowe zmieniły nie tylko kampanie wyborcze, ale także codzienną komunikację polityków z ludźmi. Za pośrednictwem mediów społecznościowych politycy są łatwiej dostępni – mogą na bieżąco komunikować swoje opinie, osiągnięcia i plany. Tam też gromadzą, angażują i motywują swoich wyborców. Internet umożliwia natychmiastową reakcję na zachodzące wydarzenia. Działa to też w drugą stronę, obserwując trendy panujące w sieci, politycy mają lepsze wyczucie nastrojów społecznych. Wyborcy mogą wyrażać swoje przekonania, emocje i zadawać politykom pytania.

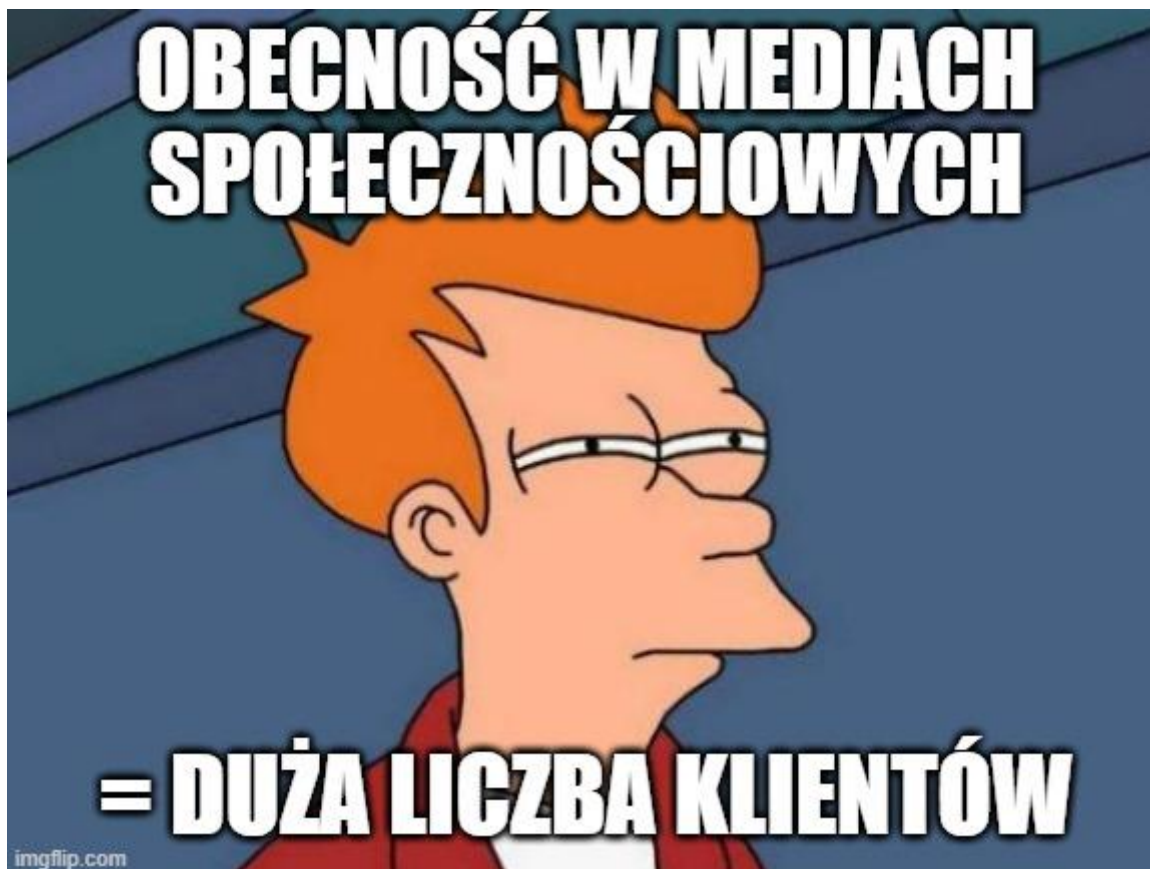
Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

Komunikacja w mediach społecznościowych jest szybsza, bardziej impulsywna, niż „w realu”. Osoby interesujące się polityką, w tym dziennikarze śledzą profile liderów opinii, polityków i ekspertów. Tam też często rodzą się wydarzenia i tematy, które następnie kształtują treść tradycyjnych massmediów, takich jak gazety, radio czy telewizja.

Media społecznościowe dla licznego grona osób są głównym źródłem informacji. Oglądalność wielu programów telewizyjnych spada, podobnie jak nakłady papierowych gazet i magazynów.

Jednym z polityków szczególnie intensywnie używających platform społecznościowych – a konkretnie Twittera – jest amerykański prezydent Donald Trump. Zaczęto wręcz mówić o twitterowej dyplomacji, kiedy komunikaty z tego medium zaczęły zastępować tradycyjną komunikację dyplomacji USA.

MIT: Sama obecność w mediach społecznościowych, bez przemyślanej strategii komunikacji, nie generuje większej ilości klientów. Fakt posiadania profilu firmowego w mediach społecznościowych nie przyciąga uwagi sam z siebie. Z drugiej strony, łatwość znalezienia firmy online, niewątpliwie wpływa na jej pozytywne postrzeganie przez klientów.

• **ZADANIE 4**

★ W Polsce, jak i w wielu innych krajach zachodnich, media społecznościowe postrzegane są przede wszystkim jako przydatne narzędzie komunikacji, źródło informacji i przestrzeń do wyrażenia opinii. W niektórych państwach są one jednak postrzegane jako zagrożenie dla obecnego systemu politycznego.

Odpowiedz na poniższe pytania, a następnie omów, jakie mogą być przyczyny blokowania obywatelom dostępu do mediów społecznościowych oraz jakie to niesie konsekwencje dla rozwoju danego państwa.

1. W którym z poniższych krajów dostęp do Facebook'a jest zablokowany?

- a) Iran
- b) Rosja
- c) Brazylia

Prawidłowa odpowiedź: w Iranie.

2. Jak myślisz, jaki jest główny powód blokowania dostępu do Facebook'a w tym kraju?

- a) Facebook uważany jest za narzędzie promowania zachodnich wartości, kultury i rozrywki.
- b) Rząd obawia się, że Facebook stworzy przestrzeń dla krytyki władz
- c) Nie ma możliwości technicznych – brak dostatecznej infrastruktury informatycznej.

Prawidłowa odpowiedź: b.

3. Jaki jest system gospodarczy tego kraju?

- a) Mieszany (łączy elementy wolnorynkowe i centralnie-planowane)
- b) Wolnorynkowy
- c) Socjalistyczny, centralnie-planowany

Prawidłowa odpowiedź: a.

4. Jaki jest system polityczny w tym kraju?

- a) demokracja liberalna
- b) demokracja islamska
- c) monarchia

Prawidłowa odpowiedź: b. Demokracja islamska to ustrój łączący elementy demokracji z religijną dyktaturą. Prezydent i parlament wybierany jest w wyborach powszechnych. Niemniej jednak, instytucje te podlegają kontroli autorytetów religijnych, nie mających mandatu demokratycznego.

5. W których jeszcze państwach funkcjonują ograniczenia dotyczące mediów społecznościowych?

Chiny, Korea Północna, Kuba, itp.

6. Czy dostęp do mediów społecznościowych może być zablokowany w demokracji?

Teoretycznie tak, ponieważ demokracja oznacza władzę większości. Obywatele więc mogą wybrać władzę, która zablokuje dostęp do mediów społecznościowych. W praktyce jednak jest to mało prawdopodobne, bowiem działalność tego typu platform opiera się na zasadzie wolności słowa, a ta jest wartością zapisaną w konstytucji państwa demokratycznego. Zadaniem konstytucji jest właśnie obrona podstawowych praw obywatelskich (takich jak np. wolność słowa) przed dyktatem większości.

7. Z jakich powodów władze zakazują mediów społecznościowych?

Władze państw niedemokratycznych obawiają się przede wszystkim dostępu obywateli do niezależnych (omijających cenzurę oraz podważających oficjalną propagandę) źródeł informacji oraz możliwości sprawnego komunikowania się celem np. organizacji antyrządowych demonstracji. Największe obostrzenia panują w Korei Północnej, która ma własny, ściśle cenzurowany Internet.

Projekt [Krok 2.]

★ Haiku: jak walczyć z uzależnieniem od sieci społecznościowych? Z poprzedniej lekcji zapewne pamiętacie, jak radzić sobie z uzależnieniem od sieci społecznościowych i innymi zagrożeniami płynącymi z mediów społecznościowych.

Haiku to forma japońskiej poezji. Ciąg powinien składać się z 17 sylab podzielonych na trzy części znaczeniowe po 5, 7 i 5 sylab.

Poproś uczniów, aby przygotowali i zaprezentowali swoje haiku na temat uzależnienia od mediów społecznościowych w ramach kolejnej lekcji.

Arkusz samooceny

★ **Wskazówka:** Uczniowie sami oceniają, czy są w stanie odpowiedzieć na poniższe pytania. Jeśli nie, powinni poprosić nauczyciela o dodatkowe wyjaśnienia, by móc w pełni zrozumieć omawiane zagadnienia.

Po tej lekcji uczniowie powinni potrafić:

Wymienić podstawowe zasady korzystania z Internetu.

Np. stosowanie programu antywirusowego, nie otwieranie załączników niewiadomego pochodzenia, nie podawanie danych osobistych na nie zweryfikowanych stronach.

Wymienić podstawowe różnice pomiędzy gospodarką komunistyczną/centralnie planowaną a wolnorynkową.

W pierwszym typie gospodarki państwo jest właścicielem większości przedsiębiorstw działających na rynku, aktywność gospodarcza jest podporządkowana centralnemu planowaniu, władze państwowe ustalają obowiązujące na rynku ceny; w przypadku gospodarki wolnorynkowej dominuje własność prywatna, a aktywność gospodarcza i ceny kształtowane są przez mechanizm rynkowy).

Wymienić cechy charakterystyczne wiadomości email wysyłanych przez oszustów.

a) oferta darmowych (lub niemal darmowych) olbrzymich korzyści; b) słaba gramatyka lub inne błędy językowe – tekst sprawia wrażenie bycia efektem automatycznego tłumaczenia; c) nietypowy adres e-mail, nie

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

będący w domenie firmy, od której rzekomo pochodzi wiadomość (np. email podszywa się pod reklamę Netflix, ale adres nadawcy to „+abduh12589op@paulsgarage123.br.ru”).

Wymienić przykładowe zalety wirtualnej komunikacji.

a) szybka możliwość kontaktu z daną osobą, niezależnie gdzie ona fizycznie przebywa (jeśli tylko ma dostęp do Internetu); b) komunikacja wirtualna przenosząc spotkania i transakcje do Internetu pozwala danej organizacji (firmie, instytucji) na duże oszczędności; c) komunikacja wirtualna poszerza krąg odbiorców dla treści, które tworzysz.

Wymienić przykładowe wady komunikacji wirtualnej.

a) nie zawsze docierają do nas emocje, mowa ciała, mimika czy też ton głosu osoby, z którą się komunikujemy (dotyczy to wiadomości tekstowych, bowiem przy wideokonferencjach większość tych elementów jest czytelna; b) bezpośrednia, wspólna fizyczna obecność tworzy silniejsze poczucie wspólnoty, łatwiej jest wczuć się we wspólny problem, znaleźć rozwiązanie, wzajemnie się wspierać; c) Większe możliwości oszustw w zakresie podszywania się pod cudzą tożsamość.

Wymienić przykładowe konsekwencje zablokowania dostępu obywateli do mediów społecznościowych.

a) Ograniczenie wolności słowa, swobody obywateli do wzajemnego komunikowania się i wyrażania własnych opinii. b) Zwiększenie siły oddziaływania oficjalnej propagandy w sytuacji braku dla niej przeciwwagi w postaci niezależnych źródeł informacji (udostępnianych w mediach społecznościowych). c) Dla rozwoju sztuki i nauki konieczna jest możliwość nieskrępowanej wymiany poglądów, inspiracji, doświadczeń itp. Odcięcie tych sektorów życia społecznego od światowego krwioobiegu informacyjnego jest dla nich niezwykle szkodliwe.

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>

LIBERTÉ!

Lithuanian
Free
Market
Institute

Erasmus+

Materiały zostały opracowane w ramach projektu Nauka Obywatela, realizowanego przez Fundację Liberté! we współpracy z Lithuanian Free Market Institute w ramach programu Erasmus+ i przy wsparciu Atlas Network. Pełny zestaw materiałów dostępny jest na stronie: <https://naukaobywatela.pl/>